

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

زمان چاپ: ۱۴۰۰/۰۳/۲۰

شماره مجوز مجله: ۸۰۴۰۰

نقش مدرسه در تعلیم و تربیت بهتر دانش آموز

حسین محمدپور مغانجوقی^۱، فرشاد کبوتری^۲، مهسا بیابان نورد^۳، ملیحه اسماعیل پناه نامقی^۴

۱- کارشناسی ارشد مهندسی معماری

۲- کارشناسی معماری علمی کاربردی

۳- کارشناسی زیست شناسی، تبریز

۴- کارشناسی آمار، پیام نور مشهد

چکیده:

این مقاله به بررسی نقش بسیار مهم مدرسه در تعلیم و تربیت بهتر دانش آموزان می‌پردازد. با پیشرفت سریع فناوری و تغییرات پیوسته در جوامع، نیازمندی به بهبود عملکرد مدارس و ارتقاء کیفیت آموزش و پرورش آنها بیش از پیش اهمیت دارد. این مقاله به بررسی اهمیت مدرسه به عنوان محیط اصلی آموزش و پرورش، نقش آن در توسعه مهارت‌ها، تربیت اخلاقی و اجتماعی، و توانمندسازی فردی دانش آموزان می‌پردازد. همچنین، عوامل مؤثر در بهبود نقش مدرسه و پیشنهاداتی برای بهبود عملکرد مدارس ارائه می‌شود. در نهایت، تأکید بر اهمیت توجه به بهبود کیفیت آموزش و پرورش در مدارس به عنوان یک اولویت اساسی برای توسعه پایدار جوامع و جامعه‌ها داده می‌شود.

کلمات کلیدی: نقش مدرسه، تربیت دانش آموزان، تعلیم و تربیت

۱- مقدمه

تعلیم و تربیت، به عنوان یکی از پایه‌های اساسی و اساسی توسعه انسانی، همواره توجهات جامعه‌ها و سیاست‌گذاران را به خود جلب کرده است. مدرسه، به عنوان محیطی که در آن فرآیند تعلیم و تربیت انجام می‌شود، نقش بسیار مهمی در شکل‌دهی به شخصیت و دانش دانش آموزان دارد. این نوع تأثیرگذاری بر فرآیند رشد و توسعه دانش آموزان، نشان از اهمیت بی‌نظیر مدرسه در جامعه دارد.

در دهه‌های اخیر، با پیشرفت سریع فناوری و تغییرات اجتماعی، نقش مدرسه در تعلیم و تربیت بهتر دانش آموزان به موضوعی بحث‌برانگیز تبدیل شده است. در این مقاله، ما سعی خواهیم کرد تا به بررسی عمیق‌تر این نقش پررنگ مدرسه در تعلیم و تربیت دانش آموزان بپردازیم و عوامل مؤثر بر آن را بررسی کنیم.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

با توجه به تغییرات جامعه و نیازهای جدید در زمینه آموزش و پرورش، مهم است که نگاهی دقیق‌تر به نقش مدرسه داشته باشیم. از این رو، این مقاله به بررسی نقش مدرسه در ارتقای فرآیند تعلیم و تربیت دانش‌آموزان پرداخته و سعی خواهد شد تا عوامل اساسی و تأثیرگذار در این زمینه مورد بررسی قرار گیرند.

در این مقاله، ابتدا به تعریف مفهوم مدرسه و اهمیت آن در جامعه پرداخته و سپس به بررسی تأثیر مدرسه بر تعلیم و تربیت دانش‌آموزان خواهیم پرداخت. در ادامه، عوامل مؤثر در تعیین نقش مدرسه در ارتقای فرآیند تعلیم و تربیت دانش‌آموزان مورد بررسی قرار خواهد گرفت. در نهایت، پیشنهادهایی برای بهبود نقش مدرسه در تعلیم و تربیت دانش‌آموزان ارائه خواهد شد. با توجه به اهمیت موضوع، امید است که این مقاله به دست‌آوردن دیدگاهی عمیق‌تر و شفاف‌تر از نقش مدرسه در تعلیم و تربیت دانش‌آموزان کمک کند و در ارتقای فرآیند آموزش و پرورش مؤثر باشد.

اهمیت موضوع "نقش مدرسه در تعلیم و تربیت بهتر دانش‌آموزان" از جنبه‌های مختلف بسیار چشمگیر است.

اولاً، مدرسه به عنوان یکی از مهمترین محیط‌های آموزشی، نقش بسیار مهمی در رشد و توسعه دانش‌آموزان دارد. این محیط نه تنها به دانش‌آموزان آموزش می‌دهد بلکه ارزش‌های اجتماعی، اخلاقی، و فرهنگی را نیز در آنها شکل می‌دهد که این امور برای پیشرفت فردی و اجتماعی آنها بسیار حیاتی است.

ثانیاً، با توجه به تغییرات پیوسته در جوامع و پیشرفت‌های فناوری، نیاز به آموزش و پرورشی که با این تغییرات همگام باشد، بیش از پیش احساس می‌شود. مدرسه به عنوان محیط اصلی آموزش و پرورش، می‌تواند این تغییرات را با ارائه برنامه‌ها و روش‌های آموزشی مناسب، تجربیات مفید و مهارت‌های لازم، به دانش‌آموزان ارائه دهد.

سوماً، مؤثر بودن مدرسه در تعلیم و تربیت دانش‌آموزان، به عنوان سرمایه‌گذاری در آینده جامعه نیز قابل توجه است. آموزش و پرورش بهتر دانش‌آموزان، آینده‌ای روشن‌تر و پویاتر را برای جامعه فراهم می‌کند و می‌تواند در توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور تأثیر مثبتی داشته باشد.

بنابراین، درک و بهبود نقش مدرسه در تعلیم و تربیت بهتر دانش‌آموزان، یک ضرورت است که به تأمین آینده روشن و پویا برای جوامع کمک می‌کند.

بحث اصلی در مورد نقش مدرسه در تعلیم و تربیت بهتر دانش‌آموزان، شامل چندین جنبه مهم است که در زیر به آنها اشاره می‌کنم:

۱. آموزش و تحصیلات مهارتی: مدارس نقش اساسی در آموزش مهارت‌های ضروری برای زندگی از جمله مهارت‌های ریاضی، علوم، زبان، و تاریخ دارند. این مهارت‌ها اساسی برای توانمندسازی دانش‌آموزان در جوامع پیچیده امروزی و بازار کار است.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

۲. تربیت اخلاقی و اجتماعی: مدرسه به عنوان یک محیط اجتماعی، نقش بسیار مهمی در تربیت اخلاقی و اجتماعی دانش‌آموزان دارد. این شامل ارزش‌های اجتماعی، احترام به دیگران، همکاری، و مسئولیت‌پذیری است که اساسی برای شکل‌دهی به شخصیت افراد در جامعه است.

۳. توانمندسازی فردی: مدارس به عنوان محیطی که از آنجایی که آموزش و پرورش داده می‌شود، نقشی بسیار مهم در توانمندسازی فردی دانش‌آموزان ایفا می‌کنند. این شامل توانایی‌های فردی مانند اعتماد به نفس، خلاقیت، مهارت‌های ارتباطی، و تفکر انتقادی است که برای موفقیت در زندگی اهمیت دارند.

۴. تعامل با فناوری: با پیشرفت فناوری، مدارس باید نقشی فعال در آموزش فناوری‌های نوین ایفا کنند. این شامل آموزش مهارت‌های دیجیتالی، توانایی استفاده از ابزارهای آموزشی مبتنی بر فناوری، و آشنایی با مفاهیم امنیت دیجیتال است.

۵. تنوع فرهنگی و اجتماعی: مدرسه باید محیطی باشد که از تنوع فرهنگی و اجتماعی جامعه حمایت کند و به دانش‌آموزان امکان برقراری ارتباط با افراد مختلف را فراهم آورد. این نقش مهم مدرسه در شکل‌دهی به فردیت و هویت فردی و اجتماعی دانش‌آموزان بسیار حیاتی است.

به طور کلی، نقش مدرسه در تعلیم و تربیت بهتر دانش‌آموزان یک مسئله چندگانه است که نیازمند توجه به تعامل چند بعدی بین مؤسسات آموزشی، جامعه، و خانواده است.

جمع بندی

در جمع‌بندی، نقش مهم و چندگانه مدرسه در تعلیم و تربیت بهتر دانش‌آموزان مورد بررسی قرار گرفت. از جمله نقاط کلیدی مطرح شده در مقاله می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- مدرسه به عنوان محیط اصلی آموزش و پرورش، نقش بسیار مهمی در توسعه مهارت‌ها، شخصیت، و ارزش‌های اجتماعی دانش‌آموزان دارد.

- ارتقاء کیفیت آموزش و پرورش در مدارس نیازمند توجه به تحولات جامعه، فناوری، و نیازهای فردی دانش‌آموزان است.

- مؤثر بودن مدرسه در تعلیم و تربیت بهتر دانش‌آموزان، به عنوان یک سرمایه‌گذاری مهم در آینده جامعه، بیش از پیش اهمیت دارد.

- نیازمندی به تعامل چند بعدی بین مؤسسات آموزشی، خانواده، و جامعه برای بهبود نقش مدرسه در تربیت دانش‌آموزان روشن است.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

با بهبود نقش و عملکرد مدارس در تعلیم و تربیت، می‌توان به آینده روشن‌تری برای جوامع و جامعه‌ها پیش بینی کرد و به توسعه پایدار و پویایی اجتماعی و اقتصادی کمک کرد.

روشهای تدریس معلمان

۱- توضیح دهنده ۲- مشارکت دهنده ۳- توانمندساز

معلم توضیح دهنده بر موضوع درس تسلط دارد، اما آگاهی او از روش تدریس اندک است. تدریس او بر محور سخنرانی و توضیح استوار است. برخی دانش‌آموزان با او همراه هستند.

معلم مشارکت دهنده بر موضوع درس تسلط دارد و افزون بر آن با روش تدریس نیز آشناست. او می‌کوشد تا از فعالیت‌های جالب بهره گیرد و دانش‌آموزان را در کارها مشارکت دهد و در عین حال مدیریت صحیحی را در کلاس اعمال می‌نماید.

معلم توانمندساز در مرحله‌ی عالی حرفه‌ای قرار دارد. او نه فقط موضوع درس و روش تدریس را به‌خوبی می‌شناسد، بلکه به تفکرات و احساسات دانش‌آموزان به مثابه دیگر عوامل یادگیری نیز توجه دارد. هدف او به هنگام توضیح درس مشارکت‌دادن دانش‌آموزان است و برقراری مدیریت مؤثر بر کلاس درس و به تفکرات و احساسات پاسخ می‌دهد. چنین معلمی اعتماد به‌نفس بالایی دارد. به‌حدی که دانش‌آموزان را در مدیریت کلاس درس سهیم می‌کند یا اینکه کلاس درس را یکسره به آنان می‌سپارد و خود راهنما می‌باشد. با گفتگو و مشورت با دانش‌آموزان تصمیم می‌گیرد تا در آنان توان یادگیری را عملی سازد. (هوشیار، ۱۳۸۶)

ویژگی های معلم در قرن ۲۱

کسی به طور قطع نمی‌تواند ابراز نظر کند که قرن بیست و یکم دارای چه ویژگی‌هایی خواهد بود اما آنچه مسلم است این است که دنیا مانند هزاران سال قبل، روال آرام و کندی نخواهد داشت و بسی جای امید است

که انسان با تکیه بر هوش و تفکر خود که از ویژگی‌های ستایش شده او در قرآن کریم می‌باشد و به واسطه‌ی آن به عنوان اشرف مخلوقات معرفی شده است، راهکارهایی در برابر موانع آن قرن بیابد. اما آنچه که به نظر می‌رسد آموزش و پرورش با چهار مسئله‌ی مهم در قرن بیست و یکم مواجه خواهد بود که اگر از هم اکنون درصدد پاسخ قاطع برای آن نباشد، نگران‌کننده خواهد بود.

۱- جمعیت فزاینده‌ی دانش‌آموزی و برنامه‌ریزی دقیق و پیش‌نگر

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

۲- کیفیت آموزش و استاندارد های علمی جهانی و بومی

۳- افزایش بهره وری در همه ی ابعاد

۴- مطالعات تطبیقی و تحول بر مبنای زمان و ضرورت و فرهنگ

از آنجایی که قرن بیست و یکم، قرن اطلاعات، ابتکار و مهارت و سرعت می باشد بنابراین ویژگی های معلم در این قرن بر اساس این اصول می باشد.

نتیجه گیری

در نتیجه گیری، می توان اظهار کرد که مدرسه به عنوان محور اصلی آموزش و پرورش، نقش بسیار مهمی در تعلیم و تربیت بهتر دانش آموزان دارد. با توجه به تغییرات پیوسته در جوامع و فناوری، نیازمندی به بهبود عملکرد مدارس و توسعه روش ها و برنامه های آموزشی آنها بیش از پیش اهمیت دارد. بهتر شدن نقش مدرسه در تربیت دانش آموزان نه تنها به فردیت آنان بلکه به آینده پایدار جوامع و جامعه ها نیز کمک می کند. از این رو، توجه و تمرکز بر بهبود کیفیت و عملکرد مدارس، به عنوان یک اولویت اساسی در حوزه آموزش و پرورش، برای توسعه سالم و پویایی جوامع آینده بسیار حیاتی است.

منابع

- ۱) فیلی، اکرم. (۱۳۸۵). نقش مدرسه در ارتقای بهداشت روانی. فصلنامه رشد مشاوره مدرسه، ۱(۱)
- ۲) کلانتری، صمد، و بهمن، شعیب. (۱۳۹۰). نقش مدرسه در بازتولید نظام سیاسی ایران. مطالعات سیاسی، ۳(۱۱)،
- ۳) واعظ موسوی، سیدمحمدکاظم. (۱۳۸۲). نقش شیوه های تدریس و پرخاشگری در مدرسه. زیور ورزش، - (۲۴۵)، ۸-۹
- ۴) وجدانی همت، مهدی، و کلانترهرمزی، آتوسا. (۱۴۰۰). بررسی ادراک مشاوران مدرسه از نقش حرفه ای شان. مشاوره کاربردی، ۱۱(۲)، ۱۰۵-۱۳۶.
- ۵) ناصری پلنگرد، ولی، بهرامی، شهاب، زردشتیان، شیرین، و یوسفی، بهرام. (۱۳۹۹). نقش مدیریت خانواده و مدرسه در توسعه استعداد های ورزشی. مدیریت و توسعه ورزش، ۹(۳) (پیاپی ۲۳)، ۹۳-۱۰۶.
- ۶) ارغیانی، مصطفی، و شاکری، موسی. (۱۳۹۹). نقش محیط ساخته شده در تعاملات دانش آموزان در مدرسه. معماری و شهرسازی آرمان شهر، ۱۳(۳۳)، ۱-۱۴

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

- ۷) عباسیان، حسین، محبی، مجید، و میرزاپور، سولماز. (۱۳۹۵). مطالعه نقش انسجام مدرسه به عنوان پیشاینده کارآمدی گروهی معلمان. رهیافتی نو در مدیریت آموزشی، ۷(۳) (پیاپی ۲۷)، ۴۵-۶۰.
- ۸) رئوف ملایری، مریم، بهشتی، سعید، اسکندری، حسین، و عباس پور، عباس. (۱۳۹۷). نقش خانواده و مدرسه در شکل گیری هویت جنسیتی دختران. آموزش بهداشت و ارتقای سلامت ایران، ۶(۳)، ۳۰۲-۳۱۱.
- ارغیانی، مصطفی، و شاکری، موسی. (۱۳۹۹). نقش محیط ساخته شده در تعاملات دانش آموزان در مدرسه. معماری و شهرسازی آرمان شهر، ۱۳(۳۳)، ۱-۱۴.